
2024_CBS_04997 Bijsturen procesnota en opstart programmawerking Energielandschap regio Gent - Goedkeuring

Beslissing: Goedgekeurd in besloten vergadering van 16 mei 2024

Zijn aanwezig bij de beslissing van dit punt:

Mathias De Clercq, burgemeester-voorzitter; Filip Watteeuw, schepen; Sofie Bracke, schepen
Tine Heyse, schepen; Astrid De Bruycker, schepen; Sami Souguir, schepen; Bram Van Braeckevelt, schepen; Hafsa El-Bazioui, schepen; Evita Willaert, schepen; Rudy Coddens, schepen
Mieke Hullebroeck, algemeen directeur; Liesbet Vertriest, waarnemend adjunct-algemeendirecteur

Bevoegd: Tine Heyse

Betrokken: Sami Souguir, Filip Watteeuw, Sofie Bracke, Astrid De Bruycker

Juridisch kader

De volgende bepalingen zijn van toepassing inzake de bevoegdheid:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 56, paragraaf 1.

De beslissing wordt genomen op grond van:

Het Decreet over het lokaal bestuur van 22 december 2017, artikel 2.

Motivering

De Provincie Oost-Vlaanderen, Veneco en de 25 gemeenten in regio Gent (Aalter, Assenede, De Pinte, Deinze, Destelbergen, Eeklo, Evergem, Gavere, Gent, Kaprijke, Kruisem, Laarne, Lochristi, Lievegem, Maldegem, Melle, Merelbeke, Moerbeke, Nazareth, Sint-Laureins, Sint-Martens-Latem, Wachtebeke, Wetteren, Zelzate, Zulte) zijn samen de uitdaging van de energietransitie aangegaan. Onder de vlag 'Energielandschap 2050 regio Gent' zijn we samen aan de slag gegaan om de energietransitie te versnellen.

Het voeren van onderzoek naar de beste plekken voor hernieuwbare energie is onze regio is de eerste stap die we hierin samen zetten. Dit toekomstperspectief op het Energielandschap 2050 maakt op een onderbouwde manier duidelijk waar welke installaties die hernieuwbare energie produceren, opslaan en soms ook omslaan naar andere vormen van energie, kunnen komen. Het toont hoe die duurzame energie tot bij de verschillende verbruikers kan komen: in de meest geschikte vorm en op de meest efficiënte manier.

Echter, dit is nog maar de eerste stap, een middel, om te komen tot een volledig operationeel regionaal, hernieuwbaar en duurzaam energiesysteem in 2050. **Om onze gezamenlijke missie te realiseren, is een programmawerking nodig.** Een strategie betekent een plan van aanpak en

actieprogramma waarbij relevante organisaties engagementen aangaan om een rol op te nemen in de realisatie, met een bovenlokale, ruimtelijk geïntegreerde toekomstperspectief als leidraad.

Bijsturen proces(nota) Energielandschap regio Gent

Onderzoek en ervaring uit andere processen hebben geleerd dat er geen nood is aan een 'visie' of een 'blauwdruk' van het regionaal energiesysteem zoals het er moet uitzien in 2050, maar aan een 'toekomstperspectief, of hoe het er zou kunnen uitzien, en de redenen waarom. Het Energielandschap 2050 kán immers geen blauwdruk van onze (regionale) energietoekomst zijn. Daarvoor volgen veranderingen in het 'Energielandschap' elkaar te snel op, daarvoor zijn er te veel betrokken partijen en te veel te nemen beslissingen. Niet voor niets gebruiken we de term 'transitie' als het gaat over de omwenteling die nodig is om van fossiele energiebronnen af te stappen. Een transitie is een proces van fundamentele en onomkeerbare veranderingen in cultuur, in (institutionele) structuur en werkwijze op systeemniveau. Dat bereik je niet met een ontwerp van een Energielandschap. Veel meer nog dan de installaties en infrastructuren an sich zal de transitie gaan over het mogelijk maken, het plaveien van de weg en het wegnemen van obstructies zodat betrokken stakeholders eenzelfde richting uitgaan en elkaar versterken. **Dat is de uitdaging van de programmawerking van Energielandschap regio Gent, met het toekomstperspectief als leidraad.**

Daarom werd de procesnota van het Energielandschap regio Gent bijgestuurd, en spreken we niet meer van de opmaak van een visie, maar van een 'toekomstperspectief'. Het toekomstperspectief zal aan de stuurgroep en provincieraad worden voorgelegd.

Wel is het toekomstperspectief een essentieel onderzoek en leidraad, om richting te geven aan de programmawerking. Dit onder andere om (lokale) projecten in een regionaal verhaal of ruimtelijke energietransitie te kaderen; om argumenten uit afwegingen, keuzes en het uiteindelijke toekomstperspectief aan te reiken bij ruimtelijk beleid en vergunningen; en om in gesprek te gaan met hogere overheden (bv. over wind in open ruimte in kader van de nieuwe omzendbrief rond wind energie en de versnellingszones).

Opstart programmawerking

Parallel aan de opmaak van het toekomstperspectief op het Energielandschap 2050 regio Gent gaan we nu een nieuwe samenwerking aan. Een samenwerking die het regionale energiesysteem van de toekomst ook daadwerkelijk (mee) kan realiseren. We kunnen samen op pad, in dezelfde richting, we kijken vooruit naar dezelfde horizon.

Het proces en het onderzoek om te komen tot een ruimtelijk regionaal toekomstperspectief op het Energielandschap 2050 voor regio Gent is nog lopende. Een aantal energie bouwstenen werden wel reeds samengebracht in een 'gemeenschappelijke basis'. Dit omdat sommige keuzes me betrekking tot de ruimtelijke situering en/of verschijningsvorm van bepaalde bouwstenen weinig of niet ter discussie staan, op basis van eerder onderzoek en input uit workshops stuurgroep. De gemeenschappelijke basis brengt deze 'niet onderscheidende' bouwstenen samen, zodat we grote potenties en no-regrets zeker benutten. Op basis van die elementen kan gewerkt worden aan een 'actieprogramma 1.0'. De gemeenschappelijke basis moet steeds in combinatie met het actieprogramma 1.0 worden bekeken. Zo kan ook de programmawerking al sneller opstarten, terwijl het scenario onderzoek over andere elementen nog voortloopt. Via concrete acties werken we al aan het versnellen van de energietransitie, en gaat intussen geen tijd verloren.

In het actieprogramma zal worden aangegeven hoe de regionale energietransitie georganiseerd kan worden en wie welke rollen kan opnemen. Belangrijke elementen hierin zijn randvoorwaarden die moeten vervuld worden om over te gaan tot ontwikkeling van de bouwsteen op de plek. Ook de aandachtspunten geven richting aan de manier waarop projecten tot stand komen. Naast acties per type bouwsteen op een plek, zijn er ook acties voorzien die organisatorisch van aard zijn en die inspelen op de nood aan sensibilisatie en communicatie rond de energietransitie, het Energielandschap, de bouwstenen, de projecten.

Er is dan wel **nood aan een overkoepelend, samenhangend netwerk** om de programmawerking in leven te houden. Acties kunnen maar uitgevoerd worden naargelang er tijd, mensen en middelen zijn. De lokale besturen, Provincie en Veneco, die nu ook de stuurgroep van Energielandschap regio Gent vormen kunnen per legislatuur subdoelstellingen formuleren en aangeven welke acties zij zelf zullen trekken. Dat moet dan ook voorzien worden in de meerjarenplannen per bestuur, per legislatuur. Uiteraard moeten deze initiatieven aangevuld worden met de slagkracht van het groeiend aantal actoren die ongetwijfeld mee zullen bouwen aan het energiesysteem. **De belangrijkste beslissing die nu op basis van dit proces, de onderzoeksresultaten en de gegroeide samenwerkingen kan genomen worden, is dat een programmawerking wordt opgestart Energielandschap regio Gent.**

“De leden van de stuurgroep van Energielandschap regio Gent - de lokale besturen, Veneco en Provincie Oost-Vlaanderen - starten de programmawerking Energielandschap regio Gent op. Het ruimtelijk regionaal toekomstperspectief wordt daarin gebruikt als leidraad tot samenwerking.

De Programma-uitvoering zal worden geleid door een stuurgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de 25 steden en gemeenten van regio Gent, Veneco en de provincie Oost-Vlaanderen.

Het Programma gaat actief op zoek naar actoren die mee een engagement kunnen en willen opnemen in de realisatie / monitoring en bijsturing van het Energielandschap 2050.”

Er wordt een stuurgroep Programma Energielandschap regio Gent opgericht met als **rol**:

- De subdoelstellingen (substantieel deel van de toekomstige energievraag) per legislatuur vast te leggen,
- Te beslissen over het actieprogramma per legislatuur om zo substantieel bij te dragen aan het halen van de subdoelstellingen van het Energielandschap,
- Te beslissen over de acties die andere actoren mobiliseren in de uitvoering van het Energielandschap,
- Te beslissen over eventuele bijsturing van het Energielandschap.

Het **doel** van deze programmawerking en stuurgroep is:

- De subdoelstellingen van het Energielandschap per legislatuur te halen.

via:

- De subdoelstelling te vertalen in concrete acties die uitgevoerd worden door het Energielandschap regio Gent.
- In eerste instantie zullen de stuurgroepleden de subdoelstellingen vertalen naar hun eigen op te nemen rol, hun eigen in te zetten mensen en middelen, in een insteeknota – te concretiseren in een meerjarenplan – per bestuur.

- Bijkomend zal actief ingezet worden op mobilisatie van bijkomende partners en vormen van coalities van partners die een engagement willen opnemen in de (uitvoering van) het Energielandschap regio Gent ('Coalitie of the Willing').
- De periodieke monitoring te (laten) doen naar bijdrage aan de energietransitie door lokale en bovenlokale werking, inclusief energiebesparing
- De periodieke monitoring te doen i.f.v. nieuwe, marktrealistische technologieën en nieuwe beslissingen/wetgeving die een gevolg hebben voor de rol van het Energielandschap in het halen van de gewestelijke/nationale/Europese hernieuwbare energiedoelstellingen.
- Een voorstel te doen over eventuele bijsturing van het toekomstperspectief en (sub)doelstellingen,
- Een actieve sensibiliserings- en communicatiecampagne op te maken die kan gebruikt worden i.k.v. concrete projecten ter uitvoering van het Energielandschap.

Naar **werking** toe, betekent dit voor de betrokken besturen een actieve deelname aan bovenstaande stuurgroep, en het vrijmaken van mensen en middelen voor acties die besturen plannen op te nemen. Rolverdeling tussen de partners moet nog verder bekeken worden.

Het **toekomstperspectief is een leidraad** voor de programmawerking Energielandschap 2050 regio Gent. De programmawerking gebruikt deze bij het opmaken en uitvoeren van beleid, voor het bouwen van partnerschappen, het initiëren/faciliteren/uitvoeren van acties die bouwen aan het hernieuwbare en duurzame regionale energiesysteem in 2050. Deze leidraad heeft tot doel hierbij een ondersteuning te bieden aan alle actoren die zich engageren tot de realisatie van het duurzame en hernieuwbare regionale energiesysteem van 2050. Het betreft geen juridische analyse of naslagwerk. Het is de bedoeling dat deze leidraad bestendig aangepast wordt en zodoende een "levende" informatiebron is voor de actoren.

Bijgevoegde bijlage(n):

- 240318_Procesnota Energielandschap regio Gent_bijsturing_met aanpassingen.pdf
- 20240318_nota Programmawerking Energielandschap regio Gent.pdf

Beslissing

Beslist het volgende:

Artikel 1:

De bijgestuurde procesnota '*Energielandschap 2050 Regio Gent: een Regionaal Ruimtelijk Toekomstperspectief en Strategie*' (datum versie: 19 februari 2024) goed te keuren.

Artikel 2:

De opstart van de programmawerking Energielandschap regio Gent goed te keuren.

Artikel 3:

Schepen Heyse af te vaardigen om namens de stad Gent te zetelen in de stuurgroep van de programmawerking. Cathy De Bruyne aan te duiden als plaatsvervanger in de stuurgroep van de programmawerking. Deze stuurgroep krijgt het mandaat om het actieprogramma 1.0 van het Energielandschap regio Gent, op basis van de gemeenschappelijke basis, verder vorm te geven, en de werking van de stuurgroep op punt te zetten.

2024_CBS_04997 - Bijsturen procesnota en opstart programmawerking Energielandschap regio
Gent